

ІНСТИТУТ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
і.м. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА
НАН УКРАЇНИ

К Н Я Ж А

XIII

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА

ДОБА

І С Т О Р І Я І К У Л Ь Т У Р А

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

Леонтій ВОЙТОВИЧ

Віра ГУПАЛО

Олександр СИТНИК

Ігор СОЛЯР

Александр МУСІН

Марта ФОНТ

ЛЬВІВ 2019

УДК 930.85(477)“08/14”

Княжа доба: історія і культура / [відп. ред. Володимир Александрович]; Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2019. Вип. 13. 304 с.

13 випуск збірника укомплектовано матеріалами, які висвітлюють поодинокі аспекти історії і культури княжої доби в Україні, втім і з-поміж таких, що досі менше привертали увагу. Публікації охоплюють період від пізніх переддержавних часів до завершальних десятиліть еволюції за умов XIV ст. Традиційно головна увага відведена західноукраїнським землям з незмінним акцентом на окремих сторонах історичного та культурного досвіду Галицько-Волинської держави XIII – першої половини XIV ст.

Редакційна колегія:

Александрович В., доктор історичних наук
(відповідальний редактор)

Войтович Л., професор, доктор історичних наук
(заст. відповідального редактора)

Гупало В., доктор історичних наук

Ситник О., доктор історичних наук

Соляр І., доктор історичних наук

Мусін А., професор, доктор історичних наук

Фонт М., професор, доктор габілітований

Опубліковано за сприяння Фонду Катедр Українознавства,
освітньої неприбуткової доброчинної інституції (США)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ № 16443-4915 Р від 19.02.2010

*На стор. 5. Фундаменти Успенського собору в Галичі. Фото Юрія Лукомського.
До статті В. Мельника, У. Борняк*

ISSN 2221-6294

© Інститут українознавства
ім. І. Крип'якевича НАН України, 2019

*На відзначення
річниці утворення
Галицько-Волинської
держави*

1199–2019

КНЯЖА ДОБА

Михайло САГАЙДАК

**ОКОЛИЦЯ КИЄВА IX–XIII СТ. У СВІТЛІ АРХЕОЛОГІЇ
ТА ЛАНДШАФТОЗНАВСТВА**

9

Віталій ЛЯСКА, Андрій ФИЛИПЧУК, Володимир ШЕЛЕП

**ЛІНІЯ ЗАХИСТУ № 4 ПЛІСНЕСЬКОГО
ГОРОДИЩА (ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ГІПОТЕТИЧНА
РЕКОНСТРУКЦІЯ)**

25

Александр МУСИН

**СРЕДНЕВЕКОВЫЕ МИРЫ ЦЕНТРАЛЬНО-
ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В СРАВНИТЕЛЬНОЙ
ПЕРСПЕКТИВЕ: ПОЛЬША ПЯСТОВ И РУСЬ
РЮРИКОВИЧЕЙ**

39

Павел ГАЙДЕНКО

**СТРАСТИ ПО РУССКИМ АРХИЕРЕЯМ XI–XIII
ВЕКОВ (КТО ИМЕЛ ПРАВО СУДИТЬ РУССКИХ
АРХИЕРЕЕВ?)**

69

Наталія СТЕБЛІЙ, Петро ДОВГАНЬ

**АРХЕОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ЦЕРКВИ КНЯЖОЇ ДОБИ
НА ТЕРИТОРІЇ ЛІТОПИСНОГО БУЖЬСЬКА (ЗА
МАТЕРІАЛАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ 2015–2018 РОКІВ)**

85

Віталій НАГІРНИЙ

**ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ ВОЄВОДА ІВАН
ХАЛДЕЄВИЧ. ПРОСОПОГРАФІЧНІ НОТАТКИ**

93

Віктор МЕЛЬНИК, Уляна БОРНЯК

**НОВІ ДАНІ ДО ІСТОРІЇ, ТЕХНОЛОГІЇ ПОБУДОВИ
ТА МИСТЕЦЬКОГО ОЗДОБЛЕННЯ УСПЕНСЬКОГО
СОБОРУ В КНЯЖОМУ ГАЛИЧІ**

99

Олександр ГОЛОВКО

**ХРАМ СВЯТОГО ПАНТЕЛЕЙМОНА В ГАЛИЧІ
У КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ
ГАЛИЦЬКОГО КНЯЗІВСТВА (КІНЕЦЬ 80-Х РОКІВ
XII – ПЕРША ЧВЕРТЬ XIII СТОЛІТТЯ)**

107

З М І С Т

Юрій ГУДИМА

**ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ У ВИКЛАДІ
ХОЛМСЬКОГО ЛІТОПІСУ КОРОЛЯ ДАНИЛА
РОМАНОВИЧА ТА ЙОГО ВОЛОДИМИРСЬКОГО
ПРОДОВЖЕННЯ: ЛІСИ Й ОЗЕРА**
125

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

**“УГОРСЬКЕ ПІДДАНСТВО” КОРОЛЯ ДАНИЛА
РОМАНОВИЧА**
133

Ігор СКОЧИЛЯС

**СОБОРИ ДУХОВЕНСТВА КИЇВСЬКОЇ
МИТРОПОЛИЧОЇ АРХІЄПАРХІЇ XIII–
XVI СТОЛІТЬ: ЄВХАРИСТІЙНА ЕКЛЕЗИОЛОГІЯ,
АДМІНІСТРАТИВНА “ТРИАДА”, ПАСТОРАЛЬНА
МОДЕЛЬ ТА ФІСКАЛЬНІ ФУНКЦІЇ**
191

Ілля ПАРШИН

ТЕРМІН “МАЛА РУСЬ” У ДОКУМЕНТАХ XIV СТОЛІТТЯ
215

Леонтій ВОЙТОВИЧ

**ЩЕ РАЗ ПРО ПРАВА КНЯЗЯ ЛЮБАРТА-ДМИТРА
ГЕДИМІНОВИЧА НА СПАДЩИНУ РОМАНОВИЧІВ**
225

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

Євгенія КОВАЛЬЧУК

**МИСТЕЦТВО КНЯЖОЇ ВОЛИНИ У ЗБІРНИКАХ
МАТЕРІАЛІВ НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ
“ВОЛИНСЬКА ІКОНА: ДОСЛІДЖЕННЯ ТА
РЕСТАВРАЦІЯ”**
239

Леонтій ВОЙТОВИЧ

**ЗАГАДКОВИЙ КНЯЗЬ САМО.
Максим Жих. Славянский правитель Само и
“держава” (629–658). Источники, локализация,
социально-политическая организация,
историческое значение. Санкт-Петербург, 2019. 148 с.**
257

Леонтий ВОЙТОВИЧ

НОВА ЗУСТРІЧ З КНЯЗЕМ РЮРИКОМ

Губарев О. Рюрик Скьєльдунг. Санкт-Петербург,
2019. 320 с.

260

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

“KRONIKA ROMANOWICZÓW” – WERSJA...

“ПОКРАЩЕНА”?..

Kronika halicko-wołyńska (Kronika Romanowiczów) /

Wydali, wstępem y przypisami opatrzyli D. Dąbrowski,

A. Jusupović przy współpracy I. Jurijewej, A. Majorowa

i T. Wiłkuł Pomniki Dziejowe Polski. Seria II, t. XVI.

Kraków; Warszawa, 2017. 710 s.

270

АНОТАЦІЇ 296

SUMMARY 296